

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun și Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Dorin Podlisnic în numele succesului părții vătămate Maria Lambantova, prin care solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, în cauza penală, în privința lui

*Ciolac Dmitri XXXXX, născut la XXXXX, originar
și domiciliat XXXXX.*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 12.07.2017 până la 01.08.2018;

Instanța de apel de la 23.08.2018 până la 20.02.2019;

Instanța de recurs de la 22.05.2019 până la 11.09.2019.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat, sediul Central din 01 august 2018, inculpatul Dmitri Ciolac a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub forma de 8 ani închisoare cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Ciolac Stepan la 26 februarie 2018, aproximativ la ora 02:20 minute, conștientizând caracterul criminal al acțiunilor sale, cu scopul omorului intenționat a pătruns în casa de locuit situată pe XXXXX, în care domiciliu Pelaghia Chior, unde a aplicat ultimei multiple lovituri pe diferite părți ale corpului cu arma de model «IJ 43 M», cauzând lui ultimei următoarele leziuni corporale: *traumatism combinat; traumatism cranio-cerebral închis și traumatism facial sub forma de plăgi în regiunea rădăcinii nasului cu trecere la dorsum nasi, pe pleoapă superioară ochiului stâng, echimoze și excoriații în regiunea feței și părții piloase a capului, hemoragie în epicraniu suplu din ambele părți ale regiunilor temporale, frontale, occipitale, practic pe toată lungimea, fractura liniară a marginii de jos (marginea orbitară superioară) scuamei osului frontal din partea stângă, fracturilor multiple*

oaselor scheletului facial, hemoragiilor subarahnoidale în ambele emisfere cerebrale, existența sângelui în ventriculele cerebrale, fractura eschiloasă deschisă osului nazal; traumă provocată de un corp bont a cutiei toracice și a abdomenului în formă de: lezare a mezenterului cu hemoragiile de culoare roșu închis în țesuturi circumflexe moi, în pereții intestinului subțire, în marele epiplon și hemoragiile în cavitate abdominală în volum de 700 ml, fracturile coastelor din ambele părți fără lezarea sacului pleural cu hemoragiile de culoare roșu închis în țesuturi circumflexe moi și excavatul pleural, în volum de 120 ml, contuzia plămânilor, contuzia corpului pancreasului, echimoze și excoriații în regiunea gâtului, trunchiului, membrilor inferioare și superioare care fac parte din dăunarea gravă a sănătății ca semnului pericolului pentru viață, ca prin urmare a leziunilor corporale a survenit decesul lui Pelaghia Chior.

Decesul pătimitei a survenit în urma traumatismului combinat, traumatismului cranio-cerebral închis și traumatismului facial, traumei provocate de un corp bont a cutiei toracice și a abdomenului în formă de: plăgi în regiunea rădăcinii nasului cu trecere la dorsum nasi, pe pleopă superioară ochiului stâng, echimoze și excoriații în regiunea feței și părții piloase a capului, hemoragie în epicraniu suplu din ambele părți ale regiunilor temporale, frontale, occipitale, practic pe toată lungimea, fractura liniară a marginii de jos (marginea orbitară superioară) scuamei osului frontal din partea stângă, fracturilor multiple oaselor scheletului facial, hemoragiilor subarahnoidale în ambele emisfere cerebrale, existența sângelui în ventriculele cerebrale, fractura eschiloasă deschisă osului nazal; traumă provocată de un corp bont a cutiei toracice și a abdomenului în formă de: lezare a mezenterului cu hemoragiile de culoare roșu închis în țesuturi circumflexe moi, în pereții intestinului subțire, în marele epiplon și hemoragiile în cavitate abdominală în volum de 700 ml, fracturile coastelor din ambele părți fără lezarea sacului pleural cu hemoragiile de culoare roșu închis în țesuturi circumflexe moi și excavatul pleural, în volum de 120 ml, contuzia plămânilor, contuzia corpului pancreasului, care s-au complicat prin șocul hemoragie și cel traumatic.

Astfel, prin acțiunile sale Dmitri Ciolac a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (1) Cod penal- omorul intenționat al unei persoane.

2.1. Dmitri Ciolac la începutul cercetării judecătorești a depus în conformitate cu art. 364¹ alin. (1) Cod de procedură penală, prin înscris autentic o cerere, prin care a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

3. Împotriva sentinței au declarat apel avocatul Dorin Podlisnic în numele succesorului părții vătămate Maria Lambantova și ultima prin care au solicitat casarea integrală a sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpatului

să îi fie numită o pedeapsă mai aspră, fără aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

De asemenea, apelantul a menționat că, fapta comisă de către inculpat a fost greșit calificată, or, acesta a săvârșit fapta cu deosebită cruzime și motive sadice, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Totodată, apărătorul a subliniat că, inculpatul nu a recunoscut toate acțiunile indicate în rechizitoriu, ceea ce și-a găsit confirmarea în declarațiile acestuia în cadrul audierii în ședința de judecată (f. d. 74, vol. 2).

3.1. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel inculpatului prin care a solicitat casarea sentinței în privința lui cu emiterea unei noi hotărâri prin care să-i fie numită o pedeapsă mai blândă.

În motivarea cererii de apel inculpatul semnalează că recunoaște gravitatea infracțiunii săvârșite și se căiește sincer în cele săvârșite. Totodată, inculpatul atrage atenția instanței de apel precum că nu s-a luat în calcul că el are loc permanent de trai, se caracterizează pozitiv, închiriază terenul de pământ unde este construită o fermă pentru creșterea animalelor, nu s-a ascuns de la locul infracțiunii, însă conștient aștepta poliția. Mai mult ca atât el intenționa să o ajute pe pătimită, însă era târziu. Mai mult ca atât, la etapa urmăririi penale el a povestit totul așa cum s-a întâmplat.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 22 ianuarie 2019, cererile de apel declarate de către inculpat, avocatul Dorin Podlisnic în numele succesorului părții vătămate Maria Lambantova și ultima au fost respinse ca fiind nefondate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a calificat fapta comisă de către inculpat, a cărui vinovăția în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal nu este negată de el însuși, precum și este confirmată atât prin materialele dosarului, cât și prin probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și cele constatate în cadrul ședinței de judecată a instanței de fond.

Totodată, instanța de apel a specificat că, sentința instanței a fost atacată de avocatul D. Podlisnic și succesorul părții vătămate doar în partea examinării cauzei în baza procedurii simplificate, prevăzute de 364¹ Cod de procedură penală, iar de către inculpat doar în partea numirii pedepsei.

Astfel, cu privire la stabilirea pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel a remarcat că, sancțiunea art. 145 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de la 10 până la 15 ani. În conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în

faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, cu muncă neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă. Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detențiunea pe viață, se aplică pedeapsa închisorii de 30 de ani.

În acest sens, instanța de apel a conchis că, prima instanța la numirea pedepsei inculpatului a ținut cont de gravitatea acțiunilor inculpatului pentru interes public, datelor privind personalitatea acestuia, prezența circumstanțelor care atenuează și lipsa celor care agravează, comportamentul acestuia în timpul și după comiterea faptei, precum și reieșind din principiul umanismului și individualizării răspunderii penale, împreună cu faptul că inculpatul are multiple antecedente penale, a recunoscut vinovăția în comiterea infracțiunii, care în conformitate cu art. 16 alin. (5) Cod penal se referă la categoria infracțiunilor deosebit de grave, just a ajuns la concluzia, precum că reeducarea și atingerea scopului pedepsei, prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, precum și prevederilor art. 70 Cod penal, este posibil la numirea pedepsei inculpatului sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip închis.

Instanța de apel a respins ca fiind nefondat alegația inculpatului precum că, la stabilirea pedepsei instanța urma să îi stabilească o pedeapsă mai blândă conform art. 78 Cod penal, or, luând în considerație personalitatea inculpatului, în special faptul că el are antecedente penale, însă nu a tras concluzii, a comis o faptă deosebit de gravă, nu deține locul de muncă permanent, cert a ajuns la concluzia privind necesitatea numirii inculpatului o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani cu executarea pedepsei în penitenciarul de tip închis.

Totodată, instanța de apel a respins ca nefondate alegațiile avocatului D. Podlisnic și a succesorului părții vătămate Maria Lambantova, precum că instanța de fond eronat a judecat cauza în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, or, după cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul prin înscris autentic a înaintat la 19 iulie 2018, în ședința preliminară, o cerere, prin care a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f. d. 74, vol. 2).

Astfel, luând în calcul circumstanțele enunțate, instanța de apel a conchis că, legal a admis cererea inculpatului privind examinarea acesteia în ordinea art. 364¹ Cod de procedură penală conform alin. (8) a căreia pedeapsa în mod obligator se reduce cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, totodată reducerea

vine precum de la limita minimă, așa și de la cea maximă a pedepsei corespunzătoare cu învinuirea. Inculpatul, conform materialelor dosarului, și-a recunoscut integral vinovăția, este procesul-verbal de audiere a acestuia, totodată recunoscând că a comis fapta fiind în stare de ebrietate, de aceea motivul săvârșirii infracțiunii este clar și de declarat precum că motivul nu a fost clarificat, este o afirmație neîntemeiată. În cazul dat, limita maximă de pedeapsă trebuie să constituie 10 ani, iar limita minimă 6 ani și 8 luni închisoare.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, la stabilirea pedepsei instanța de fond a luat în calcul circumstanțele atenuante, precum și cele agravante, i-a numit inculpatului pedeapsa sub formă de 8 ani închisoare.

Cu referire la recalificarea faptei de la alin. (1) la alin. (2) lit. j) al art. 145 Cod penal, instanța de apel a declarat că, instanța de fond a clarificat care a fost motivul comiterii faptei, deoarece, conform materialelor de pe dosar, inculpatul, recunoscând totalmente vinovăția în comiterea acesteia, a comis-o, fiind în stare de ebrietate, în legătură cu care fapt motivul este clar, din care considerent, argumentul invocat de apelantul e lipsit de temei.

Așadar, luând în considerație anturajul cert constatat, care a anticipat comiterea faptei de către inculpat, comportamentul acestuia pe parcursul urmăririi penale, precum și în instanța de fond, recunoașterea vinovăției, demonstrează cert că inculpatul a comis omorul intenționat al Pelaghia Chior conform art. 145 alin. (1) Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Dorin Podlisnic în numele succesorului părții vătămate Maria Lambantova, prin care în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, casarea deciziei cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță într-un alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor, apărătorul susține că, instanțele anterioare greșit au calificat acțiunile inculpatului drept omor intenționat fără a lua în calcul motivul acestuia, precum și acțiunile acestuia care se califică drept săvârșite cu o deosebită cruzime și motive sadice, infracțiune prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

Totodată, apărătorul a subliniat că, instanțele anterioare urmau să respingă cererea inculpatului de a examina cauza în procedură simplificată conform art. 364¹ Cod de procedură penală, or, inculpatul nu a recunoscut toate acțiunile indicate în rechizitoriu, ceea ce și-a găsit confirmarea în declarațiile acestuia.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate în raport cu materialele cauzei și ținând cont de cele expuse în referință de către procuror, Colegiul penal

concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Sub acest aspect se reține că, recursul declarat este fondat în drept pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Cu referire la temeiurile de drept prevăzute de pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, indicate de către recurent, Colegiul penal susține că, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârilor contestate, care ar fi erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Astfel, Colegiul penal indică că, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent. Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Cu referire la alegațiile apărătorului precum că, acțiunile inculpatului au fost comise cu o deosebită cruzime și motive sadice, infracțiune prevăzută de lit. j) a alin. (2) art. 145 Cod penal, nu alin. (1) al aceleași articol, Colegiul penal le respinge ca fiind neîntemeiate, or, instanța de apel s-a expus asupra acestor alegații indicând că *„instanța de fond a clarificat care a fost motivul comiterii faptei, deoarece, conform materialelor de pe dosar, inculpatul, recunoscând totalmente vinovăția în comiterea acesteia, a comis-o, fiind în stare de ebrietate, în legătură cu care fapt motivul este clar, din care*

considerent, argumentul invocat de apelantul e lipsit de temei”, poziție pe care instanța de recurs o însușește pe deplin.

De asemenea, Colegiul penal a respins alegațiile avocatului cu privire la faptul că instanța de apel a aplicat inculpatului pedeapsa individualizată contrar prevederilor legale, Colegiu penal menționează că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 2. și 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanțele de fond legal și întemeiat au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind pedeapsa aplicată inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material.

În situația în care conform rechizitoriului circumstanțe agravante pentru inculpat nu au fost stabilite, just și argumentat au ținut cont de prevederile art. 61, 75, 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale (pct. 2. și 4.1. din decizie).

Mai mult decât atât, instanța de recurs respinge ca fiind nefondate alegațiile avocatului precum că instanțele ierarhic inferioare eronat au luat în calcul la stabilirea pedepsei prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, susținând că ultimul nu a recunoscut vina pe deplin, or, în acest sens corect instanța de apel a indicat că *„(...) după cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul prin înscris autentic a înaintat la 19 iulie 2018, în ședința preliminară, o cerere, prin care a declarat că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (f. d. 74, vol. 2)”*.

Subsecvent, Colegiul penal subliniază că potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o Curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (hotărârea CtEDO Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos).

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanțelor de fond privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei în alt sens decât cel pe care îl propune acuzarea este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea CtEDO Bujnița c. Moldovei).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent că hotărârile atacate cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă corect individualizată conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este

vădit neîntemeiat. Prin urmare, odată ce recursul de pe rol este vădit neîntemeiat, el urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Dorin Podlisnic în numele succesorului părții vătămate Maria Lambantova, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 20 februarie 2019, în cauza penală în privința lui *Ciolac Dmitri XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **10 octombrie 2019**.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan